

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus
Tractatus de Prædestinatione, de Trinitate, de Angelis, & de homine

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. V. Cur Spiritus Sanctus, sub figura linguæ igneæ, super Apostolorum
capita descenderit?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77146](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77146)

Serm.
54. in
Cantica.

Ei quorum conversatio in cœlis est, in timore & tremore propriam operantur salutem, eò timidiore quò sanctiores. Time ergo (inquit Bernardus) cum arripserit gratia; time, cum abierit, time cum demum revertetur, & hoc est semper pavidum esse. Succedant vicissim sibi animo tres isti timores, secundum quod gratia vel adesse dignatur, vel offensa recedere, seu iterum placata redire sentietur.

§ V.

Cur Spiritus sanctus, sub figura linguæ igneæ, super Apostolorum capita descenderit?

150 Plures hujus apparitionis, seu figuræ, sancti Patres adducunt rationes.

Prima & præcipua est: Quia Spiritus sanctus venit, ut Christum clarificaret, & manifestaret hominibus; juxta illud Joan. 16. Ille me clarificabit, quia de meo accipiet: interpres autem verbi in mente latentis, est lingua, quæ per sermonem ac loquelam illud exterius prodit & manifestat: Ergo convenienter erat, ut Spiritus sanctus sub specie linguæ Apostolis appareret. Hanc rationem insinuat D. Antonius de Padua serm. 1. de Spiritu sancto: Linguas inquit, attulit, qui pro Verbo venit: cognat enim linguam cum verbo, ut ab invicem nequeant separari.

151 Secunda ratio est Augustini serm. 187. de tempore, ubi docet, quod quia per confusionem linguarum, quæ contigit in ædificatione turris Babel, dissipatus erat mundus, congruum erat illum in unitatem fidei & charitatis per Spiritum sanctum, sub forma linguæ igneæ apparentem, reduci. Earum (inquit) linguarum diversitate, Ecclesia conculcit unitatem; ut quod discordia dissipaverat, colligeret charitas; & humani generis, tanquam unius corporis membra dispersa, ad unum caput Christum compaginata, redigeret, & in sancti corporis unitatem dilectionis igne constaret. Unde Spiritus sanctus scientiam vocis habere dicitur, juxta illud Psalmistæ: Spiritus Domini replevit orbem terrarum, & hoc quod continet omnia, scientiam habet vocis. Scientia vocis est musica, quæ diversitatem vocum & tonorum suavi concordia temperat. Scientiam istam Spiritus sanctus habere dicitur, quia diversas gentes & populos, unius Evangelicæ veritatis concentu & concordia mitigat, ac in unitatem fidei congregat. Venit ergo Spiritus sanctus tanquam doctissimus veritatis præceptor. Nam sicut in musica, & harmonico choro, in quo variæ resonant voces, & ad melodiam concinunt, quædam altè modulata sublimius personant; aliæ profundum musices gradum infimius tenent; aliæ mediarum servant tenorem; nec vocum diversitas harmoniam confundit, sed mirè servat, & eleganter concinnat, imò ex vocum varietate concors discordia modulatè conflatur: sic in Evangelicæ veritatis & doctrinæ concentu, (inquit Rupertus) licet variæ sint Doctorum & Prædicatorum linguæ, unius tamen debet esse sententiæ consensus: idèd licet sub variis & dispersis linguis Spiritus sanctus apparuerit, unicus tamen ignis supra singulos sedit.

152 Tertia ratio insinuat D. Gregorius hom. 30 in Evang. dicente: In linguis igneæ apparuit Spiritus, quia omnes quos repleverit, arduos pariter & loquentes facit. Concionatoris enim, & viri Apostolici lingua, ignea esse debet, ut divini amoris flamas in cordibus hominum accendat. Unde ibidem addit Gregorius: Linguas igneas Doctores ha-

Abent, quia dum Deum amandum prædicant, corda audientium inflamment. Nam otiosus est sermo Doctoris, si præbere non valeat incendium amoris. Et Doctor mellissimus de sancto Andrea loquens sic ait: Ex abundantia cordis eo loquuntur est, & charitas quæ fovebat in corde, quasi scintillas quasdam ardentissimas, mittebat in voce.

Nec mirum quòd viri Apostolici ignitum debeant habere eloquium, & linguam divini amoris igne flagrantem: sunt enim divini verbi dispensatores ac ministri, Dei autem Verbum, eodem lucidum est, ac splendidum, sed dignitum & ardens, & divinum spirans ac inspirans ardorem: etenim Pater æternus Verbum producit, non qualecumque, sed Verbum spirans amorem ut supra ex D. Thoma vidimus.

Denique Spiritus sanctus venit ut hominem interius reformaret: & idèd ab Augustino, Patris Redemptoris appellatur; hominis autem reformatio debet à lingua incipere, quæ (teste D. Jacobo) est universitas iniquitatis. Omnia corporis nostri membra servant iniquitati, ut testatur Apostolus ad Rom. 7. attamen hoc membrum illi, alterum huic lingua omnibus. Est equippamentarium omnis generis sceleribus; impudicitia, quia ipsa est quæ loquitur, proinde amorem; furto, quia pauperem circumvenit; quidam suis verbis adulatoris palliando vitium vindictæ, furoris, superbiæ, &c. Hinc bellè Chrysostomus de lingua divitis Epulonis sic ait: Lingua plus ardet, quæ misericordia ut fieret jubere negligit; in lingua majus sentit incendium, quæ maledixit pauperi, misericordiam contraxit. Lingua in tormentum proximi est, quæ derogando pauperi, pauperi blasphemari dithorem.

Totus mundus positus est in maligno, sive (ut interpretatur Angelicus Doctor) in maligne, sed præ cæteris corporis humani membris, lingua malo igne inflammatur. Unde à D. Jacobo rota ignita & inflammata appellatur. Ut ergo præcipuum hoc corporis membrum & organum expiaretur, oportebat illud lacro Spiritus sancti igne purificari: & idèd convenientissimè in figura linguæ igneæ Spiritus sanctus apparuit.

DISPUTATIO XI.

DE CONSTITUTIVO DIVINARUM PERSONARUM.

Ad questionem 40. D. Thome.

Postquam D. Thomas personas divinitam in communi, quàm in particulari, absolute consideravit, illas denique comparat ad alia quæ connotant. Et primò ad essentialiam quam includunt, questione trigesima nona & secundò ad relationes quibus constituentur, questione quadagesima: tertio ad actus notionales quos eliciunt, vel terminant, quæ questione quadagesima prima: quarto ad invicem illarum confert, questione quadagesima secunda: & tandem comparat illas ad creaturas, ad quæ mittuntur, quæst. 43.

De his omnibus divinarum personarum comparationibus nos agemus in præsentia: quia quæ concernunt comparationem ipsarum ad esse-